

Imponerer: Vår anmelder gir sopran Miah Persson og 3D-operaen «Blank Out» terningkast seks. Foto: MARIANN DYBDAHL

Mens du sover

Jeg nynner fortsatt. Sopranen Miah Persson briljerer når Michel van der Aa smelter sammen scene, video og stemme framfor et publikum med 3D-briller. Så fort kan en opera være over.

Opptakten kunne ikke vært bedre: Komponist van der Aa satt i en sofa i første etasje med leder av Ny Musikk, Bjørnar Habbestad, og operakritiker Hild Borchgrevink som ledet samtalen mens publikum ankom Olavshallen.

Festivalkomponisten er i Trondheim hele uka og har hatt en rekke presentasjoner av sin praksis i skjæringsfeltet opera, film og regi. «Blank Out» er hans andre 3D opera, men den første hvor deler av opptaket skjer live med publikum i salen.

Dette er et Gesamtkunstwerk hvor van der Aa lar tilstedeværelsen gli somløst mellom scene og skjerm, og den eminente sopranen Persson henter ut mediets potensial gjennom uslælig timing. Ikke bare med én stemme, men operaen åpner med et parti hvor hennes bilde vokser til en trio – hun synger først i kor med eget speilbilde på skjerm, deretter med sitt andre speilbilde (!) før hun smelter sammen til kun den ene stemmen som er til stede i kroppen, på scenen.

I motsetning til to dager før, hvor van der Aas cellokonsert «Up-close» også benyttet video, var skjermbildet her mye mer enn en rekvisitt. Komponisten understreker hvordan han «lik-er å manipulere rom, ikke bare på scenen men også i musikken». Dette kom også til uttrykk gjennom den andre solisten, Roderick Williams, som tidvis var enda sterkere til stede enn Persson. Van der Aa veksler mellom å gi stemme plass via scenens sopran eller skjermens baryton. Slik oppstår

en surrealistisk effekt som utnytter videomediet til det fulle. Barytonen Williams er kun på skjermen, men likevel så sterkt til stede i rollen som den middelaldrende sønnen at det kjennes rart når han ikke mottar blomster ved teppefall. Desto mer må jeg berømme Perssons presisjon som bidrar til at hennes medaktør oppleves overført fra skjerm til scene. Vi sitter der med 3D-briller mens barytonens armer strekkes ut mot oss, og Persson i tre lag blir like virkelige som den fysiske første.

Teksten er basert på den sørafrikanske poeten Ingrid Jonkers dikt og endelikt. Tekstene er sterke, de bærer verket uten å overdrive. «While you sleep» er en gjentagende strofe som kombinerer nerven i operaens tema og form. Å gli slik mellom stemmer understreker hvordan traumer lagres. Vi får en følelse av å sove våkne. Her er det både en mor som prøver å gripe tapet av sønnen, og en

Opera

Blank Out

Trondheim kammermusikkfestival
Artist: Miah Persson, sopran, Roderick Williams, baryton (film), Nederlands Kamerkoor (film)

voksen sønn som gjennomlever sin mors drukning. Persson gjør minnene virkelige ved å legemliggjøre en ung mor i Abba-lignende kjole som bygger en miniatyr av det huset de bodde i – mens hun delvis filmer seg selv så huset blir projisert i 1-1 på den monumentale skjermen. Det er sjelden at scenografi fungerer så somløst. På tross av at van der Aa så vidt tipper over i en svulstig sentimental steinskur mot familiens syttitallsboble i operaens avslutningsparti, lar jeg sekseren stå. Dette blir det faktisk vanskelig å toppe.

Anmeldt av MARIA VEIE SANDVIK

»Oslo

Manusforfatter trakk seg grunnet heltevinkel

Nikolaj Frobenius trakk seg som manusforfatter til filmen «Mordene i Kongo» etter konflikt med produksjons-selskapet.

Forfatteren var opprinnelig

hyret inn av produksjons-selskapet «Friland» til å skrive manus til historien om Tjostolv Moland og Joshua French i Kongo. Men Frobenius sier til Klassekampen at det utviklet seg en konflikt.

– Jeg ønsket ikke å skrive et filmmanus som forteller en heltehistorie, sier han.

– Det er noe tvilsomt ved hele saken, og det er noe grunnleggende upålitelig ved alle de involverte. Det gjelder domstolene i Kongo, vitnene i saken og de to nordmennene. For meg var det viktig at denne mangelen på pålitelighet også kom til uttrykk i filmmanuset, sier han.

Dette er ikke en historie om uskyldige norske gutter på heisatur, ifølge Frobenius.

Asle Vatn i Friland sier de er uenige i Frobenius' framstilling.

– For øvrig har vi selvsagt

På kino: Filmene «Mordene i Kongo» forteller historien om avdøde Tjostolv Moland (t.v.) og Joshua French. Foto: VEGARD VATN, NTB scanpix

ingen kommentar om innholdet til en film som ennå ikke er ferdig, skriver Vatn i en epost til Klassekampen.

Filmene, med Tobias Santelmann og Aksel Hennie i hovedrollene, har premiere 26. oktober. NTB